

GYOMA-ENDORÓD VIDÉKE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
"HUNGÁRIA"
könyvnyomda Gyoma,
Deák Ferenc-sz. 8. Telefon 15.

Előfizetési ár egy negyedévre.
26.000 korona.
Amerikába egy évre 2 dollár.
Megjelenik minden vasárnap.

KERESZTÉNY, POLITIKAI-, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Erkölcsei megújodás felé.

Hazánk társadalmi életének jelenségei között az utóbbi években aggodalommal kell látnunk a köz-erkölcsöknek mindjobban való elfajulását, amely nyilván a világháború, de főleg a kommuné és az általános gazdasági leromlás következménye.

Az állam talpköve a tiszta erkölcs lévén, e jelenséggel szemben az egész magyar társadalomnak s ezzel együtt az iskolának is egész vonalon fokozott mértékben fel kell venni a harcot és pedig a pedagógiai tudás minden eszközével, ha országunk balkánizálódását megakadályozni s magyar fajunk erkölcsi fölényét megővni akarjuk.

A kultuszminiszter ezt a nagyértékű rendeletét bocsátotta ki e napokban, felhíva vele nemcsak a hivatásos nevelők, hanem minden magyar figyelmét a nemzetmentő munkára.

Hát igen, immár nem zárkozhatunk el annak a szomorú ténynek a megállapítása elől, hogy az erkölcsök mai állapota nem kielégítő. Aki nyitott szemmel jár, láthatja, hogy az erkölcsiség összes életnyilvánulásai: emberszeret, igazságért való küzdelem, a munka, a takarékoság, az állatvédelem, a tulajdon és az adott szó szentsége, emberkötelesség a családdal, testvérrel, tanítóval és mesterral szemben, nem üti meg azt a mértéket, mit

egy ezeréves nagy és dicső multu haza polgáraitól, gyermekeitől megkövetelhető lenne.

A nemzet testébe-lelkébe befészkelődött egy idegen kór, melynek pusztító jelenségei szemünk előtt folynak le. Valami ferde világnézet lett urrá a lelkekben, mely szeretné elhomályosítani mind azt a tündöklő és ragyogó valóságot, „a világon a lehatalmasabbat, amit nem lehet meglátni, meghallani és megérezni” — amit a felsőbbrendű ember „erkölcsi erőnek” mond. Ez eró szüli mindazokat a kötelességeket és mindazokat a parancsokat és cselekvési motívumokat, melyeknek halgan, de öntudatosan kell élniük az emberi lélekben, mikor az embertársival áll szemben.

Ennek az ezeréves magyar erkölcsi erőnek visz-

szaszerezésére megújodására emeli föl szavát a kultuszminiszter. A kormányrendelet harcot hirdet azokkal a jelenségekkel szemben, melyek a nemzeti lét fundamentumát veszélyeztetik.

Az iskola kiveszi a részét ebből a munkából akkor, midőn példával, elbeszéléssel, ó-tetamentumai, homérosi, epikai és hősmondai részletekkel az önuralom szükségét állítja a serdülő ifjúság, az új-nemzedék elé. Az iskola nevelő és erkölcs visszahódító munkája azonban csak akkor lehet tökéletes, ha segítségére siet a szülői-ház s az egész magyar társadalom.

Erkölcsei ujjaszületés! Nincs ennél boldogítóbb érzés. Népünk szemében majd ujja teremtődik a világ: szebb, igazabb, tiszt-

TÁRCA

Kálmán Farkasné.

Egy temetésről kellene írnom, megrikalva azt, aki elől-vassa, de én nem tudom gyászba mártani a tollamat, hanem inkább ragyogó napsugárba, mert ez a temetés nem temetés volt, hanem egy boldog hazatérés, viszonzlatús ulja. Egy magyará nehéz sorsokban is mindig megbékélt élet utolsó kivánóságának teljesülése.

Az újabb generáció, vagy a „bevándoroltak” tömege bizonyára el sem tudja magának képzelni Kálmán Farkasné. Se kép, se leírás nem adhatja vissza egyéniségének varázsát. A református papnék mindig egyszerű, de figyeletet parancsoló alakja volt ő, aki még fiatal korában is fekete színű, de

magyaros szabású ruhában járt és azért öregségére is alig változott valamit. Csak egy kissé összébb esett gömbölyű, csinos alakja s a régen is így viselt fejkötő alól deresedő fűrtök bujtak elő, de különben olyan volt, mint három évvel ezelőtt volt Gyomán. Eljött, hogy még egyszer sorra látogassa a régi kedves barátokat, meglekínhesse örök szálását hűségcs pária mellett. Mosolygó lélekkel jött. ment, hisz csupa harmóniából volt összerakva s a tulajdon temetését is, melyet az utolsó részleg leirt és kidolgozott, — olyan derűs nyugalommal inlezte, mint valamikor azokat a társadalmi összejöveteleket, amelyekkel kedves modora és páratlan figyelme hatalmával olyan eggyé tudott köv-

csolni. Az ő idejében nem volt klikk rendszer és nem árultak petrezselymet a bálakban a lányok. Határozott és mégis finom fellépésével, fáradságot nem ismerő módon gyurta, olvasztotta egybe a társadalmi képzelet különbözőségeket. Összébékítette a haragosokat, nemes egyszerűségével legyőzte gőgjét a páváskodó hivalkodóknak. Az ő estélyeire szívesen emlékszik vissza mindenki. Talán ahonnan ide származott, a dunántúli szelid dombok lankáinak közvetlen és szelid hangulatával volt átszőve a lelke, mely szemnek és szívnék mindig jól eső képet mutatott.

Pedig az ő élete utjának is voltak nehéz és szűk sikátorai. A sok gyerek sok gondnal járt és egy kalvinista parochia a régi időben sem volt Kánaán. Azonban a Kálmán Farkasné egyszerű hazatáján azért nem

lehetett panaszzkodást hallani. Ott a sokszor szűkös falatol is megosztották a betévedt utassal, rokonnal, vagy jóbráttal. Nem volt olyan kevés, hogy másnak ne jutott volna. Őt léányt adtak férjhez fiatalon, hozomány nélkül, mindnyájan megelégedett, boldog életet élnek, szármalva és megalkudva az élet esélyességivel. Mert hisz ez a megalkuvás a „boldogság” fogalmának életbűvszere. Fiai is szép pozícióit vivalik ki maguknak, egy-egy erős ágai a nagy családának, mely virul, terjeszkedik, lombozik, melyben feltámad százsor és ujra az, akiről pogány modra azt hisszük, hogy nincs többé.

Pedig mosolygó szívében a nagylisztelűt asszony is fájó tövist hordozott, mikor egy éjszakánként képzelet ablakörge ré neszelt fel és bekiáltott

tább, mélyebb örömök forrásává válik. Jobbaknak, nemesebbeknek fogjuk látni újból embertársainkat. Jobban tudjuk őket szeretni jószágukért és jobban szánni azért, ami bennük bűn, gonoszság. Erőnk megifjul: jobban bírnak akarni, s a nemes munkában nagyobb örömet lelnék majd, mint léha szórakozásokban. Az újjászületett lélek ismét megnyílik a tiszta életörömnek. Ezért érdemes erkölcsi megújulásunkon dolgozni.

HREBLAY LAJOS

Endrődi arckép.

Lengyel vér,
Magyar szív.

A Békésmegyei községek között kedves kis kulturális Endrőd. Vezető emberei igazi kultúrlelet élnek a neves emberek is szívesen és megértéssel keresik fel e máskülönbön a vasut hány miatt izolált községet. A személyi kultusz vadját elhárítva a sok értékes ember között különös, eredeti egyéniség a tudós gyógyszerész: Stercula Jenő. A „tudós” jelszó nem gúny. Aki olyan sokoldalú ember, mint ő, aki elsőrangú szak tudása mellett botanikai ismereteivel

örög professzorokat szégyenithetne meg, akit mint amatőr-fényképészt, régészt, turistát s egykor a többi folyóirat között, mint a „Vasárnapi Újságnak” is íróját és munkatársát mutathatunk be s akinek otthon egész kis mechanikai műhelye van, azt joggal mondhatjuk nem közönséges intelligenciájú embernek. És a pihenés óráiban ha estéknént páratlanul vendégterelő házában meghítt társaság gyűl egybe, egész kis zeneestély gyönyörködte a megjelenteket. Fentölkélt néje, a neves Szontagh-család sarja a klasszikus zenének is nem közepes tehetségű művelője. Stercula Jenő családja lengyel eredetű, ő azonban szinte fanatikus rajongója, leghűségesebb fia a magyar hazának. Szelid, nemes lélek. Él-hal a magyar dalért. Láttam könnyet csillogni a szemében nem egyszer, mikor felesendült ajkán a „Kis lak áll a nagy Duna mentében...” A község vezetői között hozzá hasonló értéket többet is találhatunk, de Stercula Jenő különös, kedves és tipikus egyénisége, képességének sokfélesége által külön értéket jelent Endrőd számára. Sok ily derék embert adjon az ég sokat szenvedett magyar hazának!

K. Endre.

gyerekei, a vejei terlekre lenni. És a nagyszünetű asszony nem szégyelle, hogy maga kereti a kenyerét, sőt büszke volt rá.

Vajon a mai finnyás, fonák feloldás meghajlan-e egy „ilyen” asszony előtt az elismerés zászlajai?

Én nem sírtam azon a temetésén, hisz egy szép élet, szép dalad utja volt az. Őlelő, hű karok várják odakint a faluszéli akácok kerében, hol csak a falevel beszél. Talán még egyszer feldobbant a társad váró porladó sziv, – össze dobant a kettő.

És mesél, mesél a nagyszünetű asszony...

A kik idefent sírtak, csak önmagukat sírathattak.

-mpo.

Elítélték Csernus Mihály endrődi c. apátplébánost.

A gyomal kir. járásbírósg jogtalan eljáratás vétségében bűnösnek mondotta ki Csernus Mihály c. apátplébánost, az Endrőd-Gyomal Takarékpénztár elnök-igazgatóját.

A elmulit hó 30-án pénteken tárgyalta a gyomal kir. járásbírósg Csernus Mihálynak lapunkban már régebben ismertelt büntnyét.

Csernus Mihály ellen ugyanis Kovács Libor endrődi gazdálkodó, Dr. Gergely István budapesti ügyvéd után sikkasztás miatt tett feljelentést, mert az általa Szabó Sándortól vásárolt „Endrőd” Kereskedelmi R. T. részvényit Csernus nem adta át Kovács Libornak. A tárgyalást – melyet mindkét község részéről rendkívül nagy érdeklődés előzött meg – fél 11 órakor nyitotta meg Dr. Záhonyi Aladár kir. járásbírósg elnök és két óras megszakítással este fél 8 órakor az ítélet kihirdetésével ért véget.

A vádat Dr. Zöldy Miklós kir. ügyész képviselte és Csernus Mihály ellen sikkasztás miatt emelt vádat.

Csernus Mihályt dr. Bernolák Nándor volt népjóletí miniszter védte.

A vád ismertetése után a vádlott Csernus Mihály kihallgatása követelte. A hozzáintézett kérdésekre kijelenti, hogy a vádat megértette, bűnösnek nem érzi magát. Védekezésében hosszasan előadja, hogy a vád tárgyat képező részvényeket Kalmár Bálint végrendeleti végrehajtótól vette aki mint a „Szent Antal kenyereknek” gondozója a hagyományozó más eladott dolgával együtt a részvény is eladta. Szabó Sándor azonban – akire a Szent Antal alap hagyományozója végrendeleti legy hagyta a Kereskedelmi r. t. részvényt, – a hagyaték végzés felmutatása mellett adta el Kovács Libornak részvényét.

Csernus Mihály kihallgatása után a bíróság a tanu kihallgatásokat kezdte meg, melyek befejezése után dr. Zöldy ügyész a vádat módosítva jogtalan eljáratás vétségében kérte bűnösnek kimondani Csernus Mihályt vádlottat.

Dr. Bernolák Nándor volt népjóletí miniszter védőbeszédje után Záhonyi Aladár kir. járásbírósg elnök kihirdette az ítélet melyben

bűnösnek mondotta ki Csernus Mihályt jogtalan eljáratás vétségében

és ezért 1 millió korona pénzbüntetésre ítélte, mely ítélet végrehajtását a B. N. 1 §-a alkalmazásával 3 évre felfüggesztette.

Az ítélet ellen Csernus Mihály a védője újján felelbezzét jelentett be.

Kiosztották a járvány korház melletti házhelyeket Endrődön.

Endrőd község képviselő testülete elmulit héten tartott közgyűlésén kijelölte azon igényelőket kiket a járvány korház mellett házhelyhez juttatnak.

A házhelyhez juttatottak nevei a következők:

I. Hadirokkantak és hadiözvegyek.

Timár ImrénéKöles Teréz 514, Gyuricza Antal 56, Szmarkó János 440, Özv. Kovács Jánosné Kurilla Mária, Fagyas Sándor 240 Szalai Ignác 240, Farkas Imre 6. h. szám,

II. Földnélküli földmunkások. Czikek Mihály, Nagylapos, Vaszkó József 259, Fekécs János 202, Gácsy Pál 1350, Polányi János 742, Gircz István 559, Gircz Lajos, 26, Kátona Gergely 26, Özv. Váry Jánosné 1488, Fekécs Mátyas 989, Gellai István 913, Gácsy Imréné 146, Czikek Imre 606, Kurilla Imre 1898, Timár János 546, Timár Imre 677, Fekécs Lajos 61, Forgács István 146 h. szám és Szelei István.

A házhelyek juttatottak házhelyenkint 200 négyzetöglök telket kapnak négyzetöglökent 5 kg. búza árért, mely 5 év alatti fizetendő le.

„APOLLÓ” filmszínház.

1925. május hó 9-én, vasnap: Világattrakció!

ÓH DOKTOR... (A képzelt beteg)

Molière frenetikus hatása világírő klasszikus vígjátéka 7 felv.

Ezenkívül: **Kukta urfi** burleszk vígjáték 2 felv. és egy **Filmhíradó.**

Május 15. Áldozcsütörtökön: **Az operaház fantomja.**

Jövő vasnap: **Akl pofonokat kapja.** Dráma 8 felvonásban.

HIREK.

Eljegyzés. Debreceny Ferenccs tisztartó leányát Erzséket (Endrődötől) eljegyezte Futo-Endrőre postafisz. (Budapest) Minden külön értesítés helyett.

Házasság. Nádudvari Mihály gazdalkodó f. hó 8-án délután tarja esküvőjét Baráth Lidussal a gyomai ref. templomban.

Egyházkerületi gyűlés Endrődön. Új tanegyesület alakult. Május hó 5-én, a rom. kath. egyházkerület papsága évi rendes gyűlését tartotta Endrődön, melyen a kerület r. kath. tanfőnöke is jelen volt. Ezen a gyűlésen megvitatott az alapját egy nagy jelentőségű kultur egyesületnek, amennyiben megalkotnák az egyházkerületi r. kath. tanfőnökegyesületet. Az egyesület alopaszbányait a győri hasonló egyesület jogait fogják megszerkesztetni. Az egyesület körli gyűléseinek székhelyét Gyomát jelölték meg, tekintettel a közlekedési és elhelyezkedési viszonyokra. Az alakuló gyűlésen jelen voltak az endrődi, gyomai, Szent-andrási és szarvasi r. kath. tanfőnökök összesen 42 faggal.

Adomány. Endrőd község képviselőtestülete a Szegedi Siketnéma Intézet részére 500 ezer koronás adománnyal szavazott meg.

Letelepítés. Fekete Sándor és Tuba Sándor lakosok részére Endrőd község képviselőtestülete a letelepítési engedélyt megadta.

Segély. Kalmár János községi rendőr részére az Endrőd község képviselőtestülete 1 mázsa buza segélyt szavazott meg.

Pótménvizsgálat. A gyomai járás főszolgabírája a magánmenek pótvizsgálatát Gyoma községben f. hó 14-én d. e. 10 órára tűzte ki.

Villámcsapás. Kedden este félelmetes vihar dühöngött községünk környékén. Egymást követve a villámcsapás, melyek közül az egyik a Tiszavidéki malom közelében a Bánomkert egyik házába csapott le. A ház elégt, benne lakókat baj nem érte.

Öccsöbän éhbet az Új Nemzedék és Nemzeti Újság kedvezményes szelvényeivel.

Képviselő testületi gyűlés Gyomán. Gyoma község képviselőtestülete f. hó 8-án délelőtti 9. órákor a község háza nagytermében az alábbi tárgysorozattal rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Mult hávi pénztárvizsgálat eredményének bejelentése. - 2. Kir. Adóhivatal elhelyezése tárgyában rendelt. - 3. Földesgazdasági belterületi ingatlanok átvétele a község részére. - 4. Mult évi forgalmi adó eredményének bejelentése. - 5. Meskő Andor állomásfőnök kérvénye a község kötelekbe való felvétele kiáltásba helyezése iránt. - 6. Jóváhagyó bgy. határozatok bemutatása. - 7. 1924. évi gyámpénztári számadás jóváhagyása. -

A Korona mozgó Endrődön. 1926. május 9-én, vasárnap este 7 és 9 óráig kezdettel POLA NEGRIG egyik legkiválóbb alakítását „A CARNÓ” című 8 felvonásos modern filmregét vetíti vaszonra, míg kétségkívül „BALLÉPÉS JOBB-LÁBBAL” című rendkívül kagacgató 2 felvonásos vígjáték kerül a nézők személe elé.

Hafalészetek alkalmával gyászjelentések részvételt kifejező kártyák ízféses szép kivitelben, soron kívül készítenek lapunk nyomdájában.

Oktatófilm előadás. Nagy öröme volt ismét a gyomai illusztrációnak. Hétfőn oly pazar kiállítás és tanulásos filmet tekintettek meg az elemi és polgári iskolai tanulóknak, amiből nagy ritkán van részük. Napoly napsugaras vidékét, Vezuv fűzhányó gomolygó füstfelhőit és a tenger csodás állatvilágát tekintették meg. Ezután két filmre átdolgozott köllemény következett, melynek mely erkölcsi tanulságát nagyon átérzte a gyermekcsereg. Kár, hogy a kultusz-kormányzat ingyenessé nem teszi ennek a pedagógusilag nagyrésztük filmsoport sorozatnak a megtekintését, mert bizony így csak a jobb módú gyermekek élvezhetik.

Vármegyei iparosainak száma. A szegedi kereskedelmi és iparkamara hosszú évek óta most tudta első ízben kiadni a kamarai kerület iparosairól és kereskedőiről a pontos kiutalást. Ennek adatai szerint az elmúlt évben Békésvármegyében összesen 6252 iparos és 360 kereskedő volt bejegyezve.

A tanonoktatás reformja. A szegedi kereskedelmi és iparkamara feltejeszéssel fordult a vallás- és közoktatásügyi és közoktatásügyi miniszterekhez, melyben a tanonoktatás, oly értelmű módosításra kérte, hogy mindazok a tanonok, akik a középiskola négy osztályát elvégezték, a tanoniskolák közismert tárgyainak látogatása alól mentesítsenek. A kamarát a javaslatnak a megfontelénél az a tapasztalat vezette, hogy az ilyen nagyobb előkészítéssel bíró tanonok a közismereti órákon, ahol a tanítók a többi növendékekkel kénytelenek küzdeni, ugyszólván hiába töltik az időt, ezzel szemben az ilyen tanonok felmentésének kétségtelenül meg volna az a jó hatása, hogy a mesterek igyekeznének ilyen tanonokat tartani, akiknek az iskola által túlságosan igénybe véve, ami viszont azt eredményezné, hogy a szülők már arra törekedjenek, hogy iparos pályára szánt gyermekkel legalább ezt az előkészítést megszerkesztessék.

A munkásbiztosítópénztár büntetése. Néhány héttel ezelőtt észrevel bocsátott ki a Munkásbiztosítópénztár olyan felszólításokat a munkaadókhoz, hogy 15 napi elzárás büntetéssel kaphatnak, ha a pénztárnál fennálló hátralékos tartozásaikat 8 nap alatt be nem fizetik. Ezek a felhívások érhető igazoltatóságok keltettek a munkaadók körében. Az egész rendelkezés tulajdonképpen az 1917. évből való 4797 sz. háborus kormányrendeleten alapult, mely a kivételes hatalom alapján intézkedés elzárás büntetésekről. Ilyen büntetés azonban mindeztideig egyetlen egy esetben szabtak ki két napra egy olyan munkaadónál, aki a fizetési komokul megtagadta. Ma az ilyen büntetéssel való fenyegetés legfeljebb csak ronthatja a pénztár és a munkaadók közötti viszonyt.

Malomipari kérdések rendezése. A kereskedelemügyi miniszter értesítette a kereskedelmi és iparkamarát, hogy a cseretelepek, melyek gabonáért kész lisztet adnak, tulajdonképpen lisztkereskedések, ahol a liszt árát nem pénzben, hanem gabonában adják át. Amennyiben a molnár malomüzemének telephelyén belül,

avagy azzal kapcsolatban létesít ilyen cseretelepet, amelyben malomüzem van, azt malomüzemhez tartozónak kell tekinteni. Ha más községben létesít a molnár cseretelepet, úgy az ilyen fizetek lisztkereskedésre jogosító iparigazolvány alapján folytathatók.

Vegye meg az Agrári patkányirtó huskonzeratív a patikában vagy drogériában.

Egy 65 éves ember rémentte. Szentes mellett tanfőnök Antal János 65 éves gazdalkodó, aki 34 év óta vak, szerelemfélésből meggyilkolta 60 éves feleségét, összekaszabolta és szétábrabolta a holttestét, aztán felakasztotta magát. A büntetést egy kis libapásztor vette észre. Amikor a fiatal Antal hazaérkezett, borzalmas látványt áruult elébe. Az ablakpárkányról rámered édes anyjának levágott feje, amelyet a gyilkos az ablakba tett. Az eset nagy megdöbbenést keltett a környéken.

Kétaraszos mélységi pocsolóba fulladt egy 3 éves gyermek. Nagykanizsáról jelentik, hogy a Szabó János nagykapornoki erdőőr három éves fiacskája, míg a szőlői a mezőn voltak dolgozni, felügyelet nélkül maradva az udvaron játszadozott és ekközben a baromfiak számára meghagyott alig kétarasz mélységi pocsolóba fulladt.

Természetes széna-vas, kenes asványfürdő, Rádium tartalma. Előkelő orvos-tanárok ajánlják. Pensió 85 ezer korona. - Kérjen prospektust. - Árpádfürdő Székesfehérvár.

Nyolc láda ellopott likőr kalandos útja. Az egyik bucsúsi líkőrgyár vezetősége feljelentést tett a rendőrségben, hogy néhány nappal ezelőtt a békéscsabai vonatról ellopott nyolc láda narancs likőrt melyet Romániába szállítottak. A rendőri nyomozás megindult és megállapította, hogy a szolnoki vonal egy kis állomásánál a falu egész lakossága, asszonyostól gyerekestül három nappal ezelőtt egy szállig berugott. A további nyomozás megállapította, hogy a falusi emberek a nyolc likőrről tett látást a vasúti főtés mellett találták, mert azokat az ismeretlen feltételek ledobták a vonatól. A rendőrség folytatja a nyomozást a líkőrtolvajok kézrekerítésére.

Földkölcsonöket

folyósítunk. ~ Uj buzára kisebb-nagyobb tételekre előleget (zöldhitelt) adunk. ~ Vásárolunk mindenféle mezőgazdasági terményt, továbbá idegen és arany—ezüst pénzeket.

BÁCSY ÉS TÁRSAI BANKHÁZA GYOMA —

(Érdeklősségben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel, Békéscsaba.)

bármely összeg (melynek a pengő számitásra való átmenetkor tőkeamat törlesztéssel kölcsönre átváltoztathatók) évi 15 százalékat kamat mellett

A Tiszavidéki Hengermalom igazgatósága értesíti a t. közönséget, hogy a malomban buzát bármikor becsérel szép és jó lisztet. Árpát és tengerit bármily mennyiségben darálásra átvesz.

Nyiltér*.

Válasz az „Alföldi Függetlenség” című lap 1926 május 2-iki számában megjelent „Az Endrőd Gyomai Takarékpénztár R.-T. közgyűlése” című cikkre.

Első sorban is azt kívánom megállapítani, szabade, illet-e, érdeke-e egy intézménynek, ha annak közgyűlésén egy részvényes valami ellen felszólal, az illetőt oldalba rugni egy újságban megjelenő cikkben, akiről azt fel lehet tételezni, hogy nem rughat vissza mivel polgári foglalkozása földművelés — nem hírlapíró: — Nézetem szerint nem.

Nevezett cikkben ez áll: „Uhrin Vendel személyeskedő felszólalását, melyben a takarékpénztár birtokában lévő Endrőd Kereskedelmi Rt. részvényeknek ezen vállalat cca 75 százalékos belső értékének megfelelő 15,- pengő egység áron való felértékelését találta magasnak — a közgyűlés gyakori és általános helyeslése mellett Csernus Mihály apát plébános közgyűlési elnök utasította vissza”.

A cikkíró ur egy kissé félre értelmezi felszólalásomat, melynek súlypontja nem a magas értékelés volt. — Véleményem szerint abszurdum egy intézetnek tárcában lévő részvényeit a 15 pengőben szerepeltetni éppen a valódságot megállapítani hivatott mérlegben, mikor az illető intézmény mint sajátját a 5 pengőre értékelte. Vagy talán a jövő értékelés reményében, mivel fent írtézet ellen újra értékelés kérevelt a kisebbségi jog alapján. Ebben az esetben még igazán nem tudom, hogy beszéljünk mérlegvalódságról, mikor az 5 pengős értékelés fel van függesztve, a 15 pengős pedig elfogadva nincs.

Nem gondolja a cikkíró ur, milyen furcsa helyzetbe jöhet az Endrőd-Gyomai Takptr. Rt., ha tegyük fel a Pénzüntézet Központ szakértő közgegi helyben hagyják az Endrőd Kereskedelmi Rt. felértékelési mérlegét és most már nevezett intézmény eme jóváhagyott mérlegét beküldi egy távoli városban levő intézethez, — melynek asztalán már ott van az Endrőd-Gyomai Takptr. Rt. mérlege. Az összehasonlításból kitűnne a 9600 pengős felértékelési különbség, — nem az a vélemény fog-e kialakulni, hogy az Endrőd-Gyomai Takptr.-nak 500 millió (ötszázmillió) korona értékben szerepeltetett házal nem érnek csak kettősszázmillió?

Jóvőre mint részvényes elvárom attól az intézettől, melynek a minden pénzüntézet sújtó pénz leromlás folytán csekélyé vált alapitokjéét én is segítettem — a mai bár szerény, de mégis elfogadható összegre — hogy a közgyűlésen történt felszólalásaimat ne tegye üsügökként szenzációjává.

Végül ami a cikk íróját illeti azt jegyeztem meg, hogy Kelen Sándor egyelőre csak alkalmazotti az intézetnél és még messze áll attól hogy egy részvényeseknek — közgyűlésen történt felszólalását kritiká tárgyává tegye.

Uhrin Vendel

gazdálkodik az Endrőd-Gyomai Takptr. Rt. volt igazgatósági tagja.

Nyilatkozat.

A „Gyoma-Endrőd Vidéke” című hétfői f. hó 2-i számában Timár Lajos ur által az „Endrőd-Gyomai Takarékpénztár közgyűlésén” cím alatt írt közlemény egész tartama tendenciózus elferdítése a való eseményeknek.

Tény azonban az, hogy Timár Lajos volt c. ügyvezető igazgatót összeférhetetlen modorra, a vezérigazgatóval, pénztárossal, a felekkél szemben tanusított érdes, sértő viselkedése miatt előbb az igazgatói címetől, majd állásától akartuk megfosztani. Minden alkalommal előnkönk, Csernus Mihály apátplébános ur volt az, aki jóindulatu közbelépéssel az ellentéteket kiegyenlítetté és a Ti-

márt fenyegető sulyos intézkedéseket elhárította.

Hogy nevezett ur most „há-lából” mégis őt támadja, annak helyes megítélését a fízstelt olvasóközönség józan ítéletére bízuk,

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár R.-T. IGAZGATÓSÁGA.

*E rovatban közölték, a Szerkesztőség nem vállal felelősséget.

SPORT.

GymTE—MAFC 2:1 (1:1)

Bajnok. Bíró: Boros.

A Gymlt: Pfeiffer. — Papp, Krucsió, Kovács, Tandi, Szendrey L. — Schwarcz, Szilágyi. Mayer, Beinscróh, Geesey felállásu csapatával szép győzelmet aratott mezőtúri ellenfelén.

A megérdemelt győzelem Pfeiffer kapusnak köszönhető ki rég nem látott bravuroz védsével a nap hőse volt. A kapott gólt nem védhette. A közvetlen védelem sikeresen megálta a helyét, míg a half-sor Tandival az élen legszebb formáját játszotta ki. A csatársorban egyedül Schwarcz dolgozott lelkesen, s hogy lefutásainak eredménye nem lett az a belső csatárök puha játéka-nak tulajdonítható.

A mezőtúri csapatnak, különösen a csatársoruk volt jó, de a kapu előtt főbnyire ök is lehetetlenek, mint gyomai ellenfélük.

A játék Mezótúr támadásával kezdődik, de a gyomai védelem könnyen paroz. A 18-ik percben a mezőtúri jobb-összekötő megszerzi csapata-nak a vezetést, melyet Gyoma a 35-ik percben egy megfílt 11-sel Szilágyi révén egalizál. A félidő változatos mezőnyjé-ekkel telik el.

A 11-ik félidő heves iramban indul Gyoma jóval többet lám-d s egy megfílt szabad ru-gásból Tandi révén meg is szerzi a vezetést. A gól után Mezótúr szokatlan finisbe kezd, de a Gy. M. T. E. védelem mindent idejében ment. A 45-ik percben Mezótúrnak alkalma volna a kiegyenlítésre egy 11-es révén, de Pfeiffer kapus kifogja miközben a bíró a feleselő Papp-ot kiállítja. Mezótúr támadásával ér véget a mérkőzés.

Boros bíró egy-két hibától eltekintve jól bíraskodott.

Közgazdaság.

Aranka-irtás.

A m. kir. földművelésügyi miniszterium évről-évre szigorúbb utasításokat ad ki a kötelező aranka-irtásra vonatkozólag. Ugy tudjuk, hogy az idén különösen kötelezővé tette a vármegyét m. kir. Gazdasági felügyelőségeknek az arankairtás ellenőrzését, mert számokban ki nem fejezhető országos veszteséget jelent ennek az elősdi növénynek főleg a lucernásokban és löhere vetésekben okozott pusztítása.

Reméljük, hogy gazdáink a lucerna stb első kaszáása után azonnal hozzáfognak az arankairtáshoz és löhere vetésükben magukat sulyos büntetésnek.

A régente szokásos kétféle és egyéb más eljárás helyett újabbban permetezéssel, illetve locsolással sokkal eredményesebben írjuk az arankát.

A használandó vegyi szer (pl. Kuskutan-4) egy dézsában ötször annyi vízzel összekeverjük, s ha van permetezővel, ha nincs, közönséges kerli locsolókannával az arankás területet gondosan bepermetezzük. Az ilyen szer a bepermetezett területen minden növényt azonnal megöl. Amíg az aranka teljesen elpusztul, addig a lucerna, löhere amely növények mélyebbgyökereznek, néhány nap múlva, különösen egy kis eső után hibátlanul kihajtanak.

Ezt az eljárást rendkívül sok kísérlet igazolja, minden gazdának ajánljuk mi is, hogy okvetlenül próbálja meg.

A Gyomai

Takarékpenztár

fiztetéssel értesíti a gazdasági közönséget, hogy mezőgazdasági ingatlanokra való első helyi bekebelezés ellenében **35 éves hosszulejáratu törlesztéses kölcsönöket is folyósít.** Fel-fételek az intézet tizethelyiségében tudhatók meg.

Aki még nem cserélt a TISZAMALOMBAN,

nem is tudja, hogy az ott cserélt lisztek minősége és mennyisége, valamint az öröletök előzékeny kiszolgálása, kifogástalan. Saját érdeke, hogy mindezekről meggyőződjön

Uj szobafestő Endrődön.

Kondor József
szobafestő

mindenféle szobafestést a legegyszerűbből a legdrágábbig, olcsón és izléses kivitelben készít.

Endrőd, Korona-ut.
(Vidosits-féle ház).

ELSŐRENĐŰ Budapesti R.-T.

Ügyes és agilis ügynököket keres, magas jutalékkal.

Megkereséseket a kiadó továbbít.

SOFFŐR ISKOLA

LÁSZLÓ-GARAGE

Szeged, Polgár-utca 4. sz.
Szakszerű kiképzés, garantált vizsgáztatás. Vizsgázóknak terhelő vagy személyvizsgákra autórendelkezésre bocsájtatik. ::

Egy jó házból való,
IV. polgárit végzett,
ügyes fiu
tanulónak
felvételik.

A

„HUNGÁRIA”
könyvnyomdában
GYOMÁN.

Simon Károly Német
u. 1093 számú háza eladó. Bővebbel ugyanott.

Lapunkat érintő mindenemű pénzküldemények cenzurálva BÁCSY ÉS TARSAI Gyomai bankházhoz küldendők be.

Tüdőbetegek,

súlyos gyomorjárt és rákban szenvedők kérjék dr. Balogh F. gyógyintézet új sikeres receptjét. Budapesti Gr. Zichylenő u. 25.

Halotti bucsuztatók

kinyomatású, izléses kivitelben, olcsón és pontosan készílik „HUNGÁRIA” könyvnyomdai műintézet GYOMA.

SAJÁT ÉRDEKE!!!

Ha autót, traktort és cséplőgépezet való olajkiszáradtát beszerezni óhajtatja a gyomai „HANGYÁ” szövetkezetet keresse fel, ahol bármínemű hajtót és kenőolajokat a legjutányosabb napi árral kaphatók.

Nagyrabecsült Hölgyeim és Uraim?

továbbá

ÁRZUHANÁS

csak az udvarban. Cim: OLCÓ MARADÉKVÁSÁR BUDAPEST, Király-utca 32. Alapítva 1895. év. Schiffon, voile, divat grenadín, színes crepp, sima delén, nyers mollinó méterre 8.900 kor.

U. m. festő, vagy karton 12.800 K, delén, vagy mosott vászon 11.800 K, angin, vagy kanavász 13.000 K, oxford, vagy zephir 15.800 K, selyemfényű cloth 22.000 K, sima liberty 18.800 K, női schottis, vagy pepita szövet 23.000 K, duplaszélés női szövet mindenszínben 29.000 K, sötétszürke öltönyanyag 15.000 K, 140 cm. férfi öltönyzövet 66.000 K, duplaszélés gyapjú voile női szövet 49.000 K, duplaszélés gyapjú schweitt szövet 69.000 K, crepp maroquin 16.900 K, eponge 19.000 crepe de chine 69.000 K, szalmazsák 56.000 K, virágos vattapaplan 184.000 K, ággyarnitúra, 2 ággy egy asztalterítő összesen 350.000 K. pohártörő, vagy delénkendő 9.800 K, törülköző 11.800 K, 2 m. hosszú felhívított lepedő, vagy fehér átkésző abrosz darabja 59.000 K, - kész paplanlepedő 99.000 K, zsebkendő 3.900 K, hímzett női ing vagy nadrág 18.900 K, duplagalléros színes férfiling darabja 59.000 K, rövid alsónadrág 23.000 K, futószyony 29.000 K, továbbá női, vagy férfi gyapjuszövet maradékok minden elfogadható árral.

Postai rendeléseket lelkiismeretesen teljesítünk.

Szőlőskorát, tüzifát, falpfát

vagy bármilyen más faanyagot az ország bármely részére a gyomai szállítónak, vagontételekben elonyós árban

Löwy Sándor és József
fatermek és lakatreszkedők.
Budapest. V. Balvány-u. 8 sz.
Telefon: T. 21-69 és L. 38347.
1-fig.

ARANKAIRTÁSHOZ KUSKUTAN permetezőszert,

gyümölcspenészes és liszttharmit ellen szőlőlével is SULFAROL, szőlő és almamoly a fereg ellen ARZOLA, peronoszpóra és szilvafakásodós ellen PEROSAN gyári áron kapható

a Békéscsabai Faiskola és Kertgazdaság R.-T. Békéscsaba, II., Andrásy-ut 2. sz.

Teljesen új
üzletberendezés
pultok, álványok
eladók.

Bővebbel Gyomán
Deák Ferenc-u. 609.
sz. alatt. (volt Virágos-ház)

Hirdessen lapunkban!

Szerkesztésért és kiadásért
felelős:
NÁDUDVARY MIHÁLY

Lapkiadó:
„HUNGÁRIA”
könyvnyomda.

Mindenemű nyomtatványokat izléses és szép kivitelben,
olcsón, gyorsan és pontosan készíti a

„HUNGÁRIA”
KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET
GYOMA.